

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเชาว์ปัญญา และภาวะสุขภาพจิตของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ ที่กำลัง เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวนทั้งสิ้น 406 คน แสดงในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนประชากร

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
1.โรงเรียนเจ้าพ่ออุปถัมภ์ 9	30
2.โรงเรียนโชติคุณเกษมบ้านเมืองงาม	30
3.โรงเรียนบ้านสุขฤทัย	40
4.โรงเรียนชุมชนบ้านคาย	38
5.โรงเรียนบ้านห้วยคอกหมู	20
6.โรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ	52
7.โรงเรียนบ้านปากก้อ	16
8.โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 12	52
9.โรงเรียนบ้านปางต้นเคื่อ	17
10.โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮ้าง	27
11.โรงเรียนบ้านท่ามะแกง	53
12.โรงเรียนบ้านท่าตอน	31
รวม	406

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้ระดับความเชื่อมั่น 90 % ได้กลุ่มตัวอย่าง 162 คน (กนกทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์, 2541) แสดงในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
1.โรงเรียนเจ้าพ่ออุปถัมภ์ 9	12
2.โรงเรียนโชติคุณเกษมบ้านเมืองงาม	12
3.โรงเรียนบ้านสุฤทัย	17
4.โรงเรียนชุมชนบ้านคาย	15
5.โรงเรียนบ้านห้วยคอกหมู	6
6.โรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ	21
7.โรงเรียนบ้านปากก้อ	6
8.โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 12	21
9. โรงเรียนบ้านปางต้นเตื่อ	6
10.โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮ้าง	12
11.โรงเรียนบ้านท่ามะแกง	22
12.โรงเรียนบ้านท่าดอน	12
รวม	162

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ ใช้เครื่องมือของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่

1. คู่มือประเมินความสามารถทางเชาว์ปัญญาเด็กอายุ 2 - 15 ปี ของกรมสุขภาพจิต ซึ่งดัดแปลงจากแบบทดสอบมาตรฐาน คือ Stanford – Binet Intelligence Scale, Wechsler Intelligence Scale for Children, Wechsler Preschool and Primary Scale of Intelligence และ Bender Visual Motor Gestalt

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ให้คะแนนหลังการทดสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว
2. คะแนนเต็มในแต่ละอายุจะเท่ากับ 1 ปี (12 เดือน) หรือเทียบเท่าระดับอายุนั้น ๆ เช่น ถ้าทำข้อทดสอบได้ทุกข้อในระดับอายุ 3 ปี คะแนนที่ได้คือ 3 ปี (36 เดือน) แต่ถ้าทำข้อสอบได้บางข้อให้คิดคะแนนโดยเอาจำนวนข้อทดสอบคูณด้วยจำนวนเดือน ซึ่งกำหนดค่าไว้ ดังนี้

ข้อทดสอบแต่ละข้อมีค่าเท่ากับ 4 เดือน ยกเว้นระดับอายุ 2 ปี

เมื่อทำได้	1 ข้อทดสอบ	มีค่าเท่ากับ	1 ปี 4 เดือน
	2 ข้อทดสอบ	มีค่าเท่ากับ	1 ปี 8 เดือน
	3 ข้อทดสอบ	มีค่าเท่ากับ	1 ปี 12 เดือน หรือ 2 ปี

3. กรอกคะแนนที่ทำได้ของแต่ละระดับอายุ ในแบบบันทึกคำตอบที่เว้นช่องไว้ แล้วนำมาคิดคะแนน โดยกรอกรายละเอียดทั้งหมดลงในแผ่นรวมสำหรับคิดคะแนนและคำนวณหาระดับเชาว์ปัญญา โดยมีตารางเทียบระดับเชาว์ปัญญาดังนี้

ตาราง 4 การเทียบระดับเชาว์ปัญญา

IQ	ระดับเชาว์ปัญญา
120 ขึ้นไป	ฉลาดมาก
110-119	ฉลาด
90-109	ปานกลาง(อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย)
80-89	ต่ำ
70-79	คาบเส้น
50-69	ปัญญาอ่อน
ต่ำกว่า 50	ปัญญาอ่อนมาก

2. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน SDQ (The Strengths and Difficulties Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบคัดกรองพฤติกรรมในเด็กอายุ 4 – 16 ปี ของกรมสุขภาพจิต แบบคัดกรองชุดนี้ประกอบด้วยแบบประเมินพฤติกรรม 1 ชุด ได้แก่

แบบประเมินพฤติกรรมด้วยตนเอง (อายุ 4 – 16 ปี) สำหรับเด็กประเมินตนเอง เป็นลักษณะพฤติกรรมจำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีลักษณะของพฤติกรรมด้านบวก และด้านลบ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มเป็นกลุ่มพฤติกรรม 5 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มพฤติกรรมที่มีปัญหาด้านอารมณ์	มี	5 ข้อ
2. กลุ่มพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง	มี	5 ข้อ
3. กลุ่มพฤติกรรมเกรง	มี	5 ข้อ
4. กลุ่มพฤติกรรมที่มีปัญหาด้าน
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	มี	5 ข้อ
5. กลุ่มพฤติกรรมด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม	มี	5 ข้อ

กลุ่มที่ 1 – 4 รวมกันเป็น 20 ข้อ เป็นคะแนนรวมที่แสดงถึงปัญหาพฤติกรรม
ในเด็ก (Total Difficulties Score) ส่วนกลุ่มที่ 5 เป็น Strengths Score

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรม

แบบประเมินพฤติกรรมจะแบ่งเป็น 5 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ ข้อที่ตอบว่าจริง ส่วนมากให้ 2 คะแนน อาจจริง 1 คะแนน และไม่จริง 0 คะแนน มีอยู่ 5 ข้อ ที่ข้อความตรงข้าม และให้คะแนนกลับกับข้ออื่น คะแนนแต่ละด้านจะอยู่ระหว่าง 0 – 10 คะแนน คะแนนรวม 0 – 40 (รวม 4 ด้าน ยกเว้นด้านสัมพันธภาพทางสังคม) การแปลผลคะแนนแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ตามตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 การแปลผลคะแนนแบบประเมินพฤติกรรมด้วยตนเอง (อายุ 11 – 16 ปี) สำหรับเด็ก ประเมินตนเอง

คะแนนรวม	ปกติ	เสี่ยง	มีปัญหา
	0-15	16-19	20-40
คะแนนพฤติกรรมที่มีปัญหาด้านอารมณ์	0-5	6	7-10
คะแนนพฤติกรรมเกร	0-3	4	5-10
คะแนนพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง	0-5	6	7-10
คะแนนพฤติกรรมที่มีปัญหาด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อน	0-3	4-5	6-10
คะแนนพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม	6-10	5	0-4

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือจากประธานสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ และ ผู้บริหารโรงเรียน
2. ผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบถึงความเป็นมาและเหตุผล การทำวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการ
 - 3.1 จัดกิจกรรมกิจกรรมแนะแนวให้นักเรียน 1 คาบเรียน
 - 3.2 ให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม
 - 3.3 ประเมินความสามารถทางเชาวนปัญญานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบ ประเมินความสามารถทางเชาวนปัญญาเด็ก อายุ (2 – 15 ปี) ซึ่งผู้วิจัยได้ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินมาแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่จะใช้ในการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน นำมาแจกแจงหาความถี่และหาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับเชาวนปัญญา และภาวะสุขภาพจิตนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)
2. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างเชาวนปัญญา (IQ) และ ภาวะสุขภาพจิต โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product Moment Correlation Coefficient)